

SEMPOZYUM RAPORU

ORGANİZASYON: XIII. ULUSLARARASI TEKSTİL VE HAZIR GİYİM
SEMPOZYUMU (IITAS)

Ege Üniversitesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü tarafından 30 yılı aşkın bir süredir düzenli olarak organize edilen **IITAS - Uluslararası İzmir Tekstil ve Hazır Giyim Sempozyumunun 13üncüsü** 02-05 Nisan 2014 tarihleri arasında Antalya-Belek Maritim Pine Beach Resort'ta gerçekleştirildi.

Bu sempozyum, sektörün problemlerinin tartışıldığı, en son yeniliklerin ve güncel konuların paylaşıldığı, karşılıklı bilgi alışverişinin sağlandığı bir platform niteliği taşımaktadır.

Sempozyuma 19 ülkeden (ABD, Almanya, Belçika, Birleşik Krallık, Çek Cumhuriyeti, Etyopya, Hırvatistan, İran, İsveç, İsviçre, İtalya, Letonya, Litvanya, Polonya, Romanya, Slovenya, Türkiye, Ukrayna, Yunanistan) 700 e yakın katılımcı iştirak etti. Sempozyum programında 17 ülkeden toplam 85 sözlü ve 46 poster sunum yer aldı.

Bu sempozyuma, 27 ayrı üye firmamızdan 70 kişi, TTSİS 2. İnovasyon Yarışması finalistlerinden oluşan 15 kişi ve profesyonel kadrodan 5 kişi olmak üzere toplam **90 kişi** Sendikamız aracılığı ile katılma şansı bulmuştur.

Sempozyuma 45 kuruluş sponsorluk desteğinde bulundu. IITAS 2014'ün açılış yemeği **Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası** evsahipliğinde gerçekleştirilirken, 03 ve 04 Nisan'daki akşam yemekleri **SWISSMEM – Textile Machinery Division** ve **VDMA – Textile Machinery Association** tarafından verildi.

4 gün süren sempozyumun açılış töreninde IITAS 2014 Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Perrin Akçakoca Kumbasar, TEMSAD Yönetim Kurulu Başkanı Adil Nalbant, Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Emre Kızılgüneşler, **Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi Tahir Gürsoy**, TOBB Tekstil Sanayii Meclis Başkanı Abdulkadir Konukoğlu ve Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Süheyla Atalay konuşma yaptı. Açılış törenini, **Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası 2. İnovasyon Yarışması ödül töreni** ve RIETER AWARD ödül töreni izledi.

03 Nisan 2014 tarihinde ortak tek bir oturumda devam eden sempozyumda, Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi **Ali Osman Kilitçioğlu**, İHKİB Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Gültepe ve Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sabri Ünlütürk Türk tekstil sektörünün mevcut durumu ve vizyonunu değerlendirdi. Sempozyum programında bulunan T.C. Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı İbrahim Şenel, yoğun programı nedeniyle sempozyuma katılamadı, ancak bu konudaki derin üzüntüsünü ve başarı dileklerini sempozyum düzenleme kurulu ile paylaştı. Ayrıca ITMF'den Christian Schindler, 3T (Almanya)'den Uwe Merklein ve Avrupa Birliği Komisyonundan Anna Sobczak, dünya tekstil sanayiinin teknolojik ve ekonomik durumuna ayrıntısıyla değirdi.

04-05 Nisan'daki paralel oturumlarda iplik, örgü ve dokuma makinelerindeki son gelişmeler ve yenilikler, tekstil sektöründe geri dönüşüm ve temiz üretim teknolojileri, teknik tekstiller, kompozitler, ileri terbiye teknikleri, kalite kontrol ve ileri analiz test yöntemleri, konfeksiyonda moda ve kalite konularına değinildi.

Bu sene özel olarak sadece fonksiyonel ve teknik tekstillere yönelik 2BFUNTEX oturumu da IITAS 2014 programına dahil edildi. Ege Üniversitesi, Tekstil Mühendisliği Bölümünün de ortak olduğu Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı Projesi olan 2BFUNTEX (www.2bfuntex.eu) araştırma merkezleri, sanayi ve akademisyenler arasında işbirliği kurularak, fonksiyonel tekstiller konusundaki mevcut potansiyelin ortaya çıkarılması ve fonksiyonel tekstil malzemelerinin pazarda yerini almasını hızlandırmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, 2BFUNTEX oturumunda genel olarak medikal tekstiller, tekstil yapıları kompozitler,

antimikrobiyal kumaşlar, nanoteknoloji, koruyucu tekstiller ve yüksek fonksiyonlu lifler konusunda araştırma sonuçları katılımcılarla paylaşılmaktadır.

Sempozyum sırasında öne çıkan konuşmalar şu şekildeydi;

Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı **Emre Kızılgüneşler**, tekstil ve konfeksiyon sektörünün cari fazla vererek, dış ticaret açığına katkı sağladığını vurgulayarak, bu trendin 2004 yılından beri devam ettiğini, sektörün son 10 yılda 124 milyar dolara varan bir dış ticaret fazlası verdiğini söyledi. Türkiye’de yüksek kalitede pamuk üretiminin önemine de işaret eden Kızılgüneşler, 2023 hedefleri ve pamuk tüketim trendi dikkate alındığında bu seviyenin kısa vadede 2 milyon tona çıkarılması gerektiğini belirtti.

TOBB Tekstil Sanayi Meclisi Başkanı **Abdulkadir Konukoğlu**, tekstil sektörünün Türkiye için öneminin tartışılmayacağını belirterek, “Tekstil, Türkiye için daha uzun yıllar en önemli istihdam, üretim ve ihracat sektörü olacaktır. Yakın gelecekte Türkiye için bu anlamda tekstilin yerini alacak sektör yok” dedi.

Tekstilin, Türkiye’de en önemli istihdam merkezlerinden birisi olduğuna vurgu yapan Konukoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: “Uzun uğraşlar sonucu kabul ettirdiğimiz görüş sonrasında Hükümetimizin tekstilde bazı ürünlerin ithalatına ek vergi uygulamasını başlatmasıyla 125 bin yeni istihdam sağlandı ve Türk tekstili ayağa kalktı. Uzakdoğu’nun ucuz ve kalitesiz ürünlerinin girişine set vuruldu. Kim kazandı, tabii ki Türk tekstilcisi ve Türkiye kazandı.” Konukoğlu, tekstil müsteşarlığının kurulması için TOBB Tekstil Sanayi Meclisi olarak bakanlığa yazı göndereceklerini de sözlerine ekledi.

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi **Tahir Gürsoy**, sendikanın kısa bir tanıtımını yaparak, ülkenin en köklü üreticilerini bünyesinde bulunduran bir teşkilat yapısı olduğunu anlattı. Tekstil sektörüyle ilgili, üniversite-sanayi-sendika işbirliğinin kurumsallaştırılması ve üniversitelerimizde yapılan akademik bilginin ödüllendirilmesi için farklı projelerin belirlenmesi için sendikanın her 2 yılda bir inovasyon yarışması düzenlediğini ifade eden Gürsoy, “Bu yarışma ile sanayide uygulanabilecek, inovatif değer taşıyan projelerin seçilmesi ve bu çalışmalara hayat veren, lisans, yüksek lisans, doktora öğrencileri ve akademisyenlerin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Burada, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası tarafından düzenlenen 2. İnovasyon Yarışması’nın ödülleri takdim edilecektir. 12 üniversiteden 50’ye yakın özgün projenin katıldığı bu yılki yarışmanın önümüzdeki yıllarda da devam edeceğini belirtmek istiyorum” dedi.

Ali Osman Kilitçioğlu konuşmasında ihracat-ithalat dengesi açısından tekstil ve konfeksiyonun 15,2 milyar dolar fazla verdiğini dolayısıyla bu sektörün Türkiye'nin cari açığının giderilmesinde önemli bir rolü olduğunu vurguladı. Tekstil ve konfeksiyonun hem cari açık dostu hem katma değer yaratan önemli bir sektör olduğunu vurgulamak ve hafızalara kazımak gerektiğine değinen Kilitçioğlu, Türkiye'de tekstilin geri planda kalmış gibi gösterildiğini, ancak, tekstil sanayicileri olarak kendilerinin sektörün kritik öneminin ve potansiyelinin farkında olduklarını ve bunu vurgulamayı misyon edindiklerini belirtti. Bu nedenle ihracatın geliştirilmesine önem verilmesi gerektiğini anlatmaya çalıştıklarını belirten Kilitçioğlu 2011 yılında Türkiye'ye dumpingli ve büyük sübvansiyonlarla mal ihraç eden ülkelerin engellenmesiyle ilgili zorlaştırıcı vergiler olan, "ek koruma önlemleri" gibi tedbirlerin önemini de hatırlattı..

Kilitçioğlu'nun ardından kürsüye geçen **Mustafa Gültepe**, Türkiye'nin AB ülkelerine ihracatta birinci sırada olduğunu tekstil ihracatın %74'ünün Avrupa'ya geri kalanının ise büyük oranda Ortadođu ve eski doğu bloku ülkelere gönderildiğini belirtti. Uzun vadede tekstil sektörü rekabet alanlarını yeni oluşan pazarlar, bilinçli müşteri kitlesi, İletişim teknolojisi, etik, lojistik sektörü, inovasyon, düşük maliyetli hammadde olarak sıralamış, bu alanlarla mücadele için gerekli unsurları ise artan markalaşma, trendlere uygun tasarım ve koleksiyon, yurtdışı perakendede güçlenen bir kimlik olarak sıraladı.

Daha sonra kürsüye çıkan Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı **Sabri Ünlütürk**, 2000'li yıllarda Türkiye ekonomisinde yaşanan krizin karlılıkları azaltması sonucu sektörde pek çok oyuncunun sahneden çekilmek zorunda kaldığını, verimliliklerini arttırarak ayakta kalabilen firmaların ise bu dönemden sonra ön plana çıktığını belirtmiştir. 2000'li yılların bu firmalar için kalite ve Ar-Ge'nin önemi, üniversite sanayi işbirliğinin katkılarını anlama gibi konularda son derece öğretici geçtiğini belirtmiştir. 70'li yıllarda sadece pamuk satarken, Türkiye'nin bugün hem Ar-Ge ürünleri satan, hem inovasyon yapan, Avrupa'nın en büyük tedarikçisi konumunda olduğunu belirtmiştir. Ayrıca Türkiye'nin dünyada %3 payla 9. Büyük tekstil tedarikçisi ve Avrupa'nın en büyük tekstil üreticisi olduğunu sözlerine eklemiştir. Sayın Ünlütürk, bundan sonra Türkiye'nin sürdürülebilirlik ve katma değeri yüksek üretim yapabilmesi için AR-GE, ÜR-GE, inovasyon, tasarım ve markalaşma alanlarında önemli adımlar atması gerektiğini sözlerine eklemiştir. Ayrıca Teknik tekstiller alanında Türkiye'nin geldiği noktanın hiç küçümsenecek seviyede olmadığını toplam tekstil ihracatı içindeki teknik tekstil payının %25 seviyelerine ulaştığını buna karşılık teknik tekstiller alanında dünyada aldığımız payın yalnızca %1 düzeyinde olduğunu beirtmiştir. Bu sebeple Türk tekstilinin teknik tekstile daha çok önem vermesi gerektiğini vurgulamıştır. Sayın Ünlütürk Ar-Ge ve inovasyon alanlarında gelişmenin temelinde kaliteli eğitimin yattığını altını çizerek, kaliteli Ar-Ge personeli yetiştirmek için özel eğitim programlarının oluşturulması gerektiğine vurgu yapmıştır. Ayrıca sektörün 25 sene öncesine kıyasla çok yol kat ettiğini belirten Ünlütürk, bugün bir çok firmanın üniversitelerle işbirlikleri kurarak projelere imza attığına değinmiştir.

Oturumda konuşulan diğer konular, **Tekstil sektörüne yönelik algının pozitive çevrilmesi** amacıyla algı çalışması başlatılması gerekliliği, AR-GE merkezlerinde çalışacak kaliteli adaylar için özel eğitim programlarının hazırlanmasının gerekliliği, bakanlık nezdinde tekstil sektörüne yönelik bir müsteşarlık kurulması fikrinin savunulması başlıkları olmuştur.

Sempozyuma Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyelerinden **Prof. Dr. Yılmaz Esmer** "Toplumsal Zihniyet, Ekonomi ve Siyaset", moda ve sanat tasarımcısı **Ümit Ünal** "2015-2016 Moda Trendleri-Değişimler" adlı konuşmaları ile renk katmışlardır.

TTSİS 2. İnovasyon Yarışması

IITAS 2014 kapsamında Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikasının **düzenlediği TTSİS 2. İnovasyon Yarışmasında** dereceye giren projelerin sunumları da gerçekleştirilmiştir. Sempozyum sırasında; İnovasyon yarışması finalistlerinin (8 proje) projeleri Sempozyum bildiri kitabında, posterleri poster salonuna yer almış ayrıca sendikamıza ayrılan stantta söz konusu projeler ile ilgili katılımcılara bilgilendirme yapılmıştır.

Dereceye giren projeler ve içerikleri aşağıda yer almaktadır.

1. Haslık Derecelendirilmesi için Objektif Bir Yöntem Geliştirilmesi

Boyalı ya da baskılı bir tekstil malzemesinin maruz kaldığı çeşitli dış etkilere karşı üzerindeki renklerin dayanıklılığı olarak tanımlanan haslıklar; hem bir kalite kontrol parametresi olarak hem de ticari anlaşmalarda sağlanması gereken ölçüt olarak düşünüldüğünde bugün yaygın olarak kullanılan subjektif derecelendirme ile değerlendirilmesi günümüz teknolojisinde kabul edilemez bir durumdur.

Objektif ölçüm; Spektrofotometre ve DigiEye.

Bu projenin amacı; tarayıcı ile alınan sayısal görüntüler üzerinden görüntü işleme yöntemleri kullanarak ucuz, hızlı ve objektif bir haslık derecelendirme yöntemi geliştirmektir.

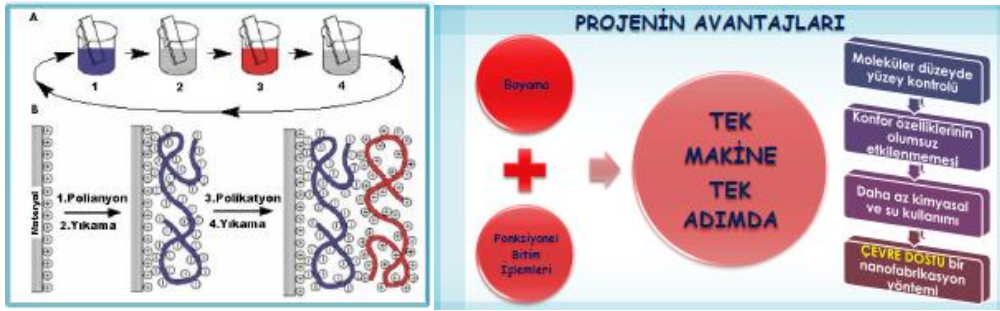
Baskılı kumaşlar;

2. Çevreci Nanokaplama Yöntemi İle Boyama ve Fonksiyonel Bitim İşlemlerinin Tek Adımda Uygulanması

Çok tabakalı kendiliğinden düzenlenme yöntemi, tekstil materyallerinin yüzeyinde nanometreden daha küçük kalınlıkta elektrostatik çekimle bağlanan nano film tabakalarının oluşturulduğu bir nanofabrikasyon yöntemidir.

Bu proje çalışması, ülkemizde ve yurtdışında tekstil sektöründe boyama ve fonksiyonel bitim işlemlerinin tek adımda, aynı anda uygulanabileceği yeni bir nanokaplama yönteminin kullanılabilirliğinin araştırılmasını kapsamaktadır. Bu yöntemle, pamuklu kumaşların yüzeyine fonksiyonel özellikler kazandırmak için modifiye edilmiş materyalin ağırlık, hacim ve konfor özelliklerinde büyük değişiklikler yapılmadan yüzeye nano boyutta tabakalar ile boyarmadde tabakaları eklenecektir. Proje; daha az kimyasal madde, boyarmadde, su ve enerji kullanarak gerçekleştirilecek olan terbiye işlemlerini içeren yeni bir yöntem olması bakımından önem taşımaktadır.

3. Perlit Katkılı Poliester Filament Üretimi

Bu projede, yüksek ısı direnç, ısı ve ses izolasyonu, kimyasallara karşı direnç gibi çeşitli performans özellikleri dolayısıyla halihazırda inşaat, gıda, ilaç ve tarım sektörlerinde kullanılan, sahip olunan yüksek rezerv nedeniyle ülkemizde ucuz ve kolay bir şekilde temin edilebilen doğal bir malzeme olan perlitin, poliester filament iplik yapısına dahil edilerek, bu ipliklerden elde edilecek kumaşların çeşitli özelliklerinin iyileştirilmesi hedeflenmiştir. Dünya toplam perlit rezervi 7.7 milyar ton olup, bu rezervin 5.7 milyar tonu (%74'ü) Türkiye'de bulunmaktadır.

Bu amaçla, piyasadan temin edilen perlit malzemesinin boyutları küçültülüp modifiye edildikten sonra poliester filament yapısına dahil edilmiştir. Perlit katkılı filament ipliklerden dokunmuş kumaşların ısı izolasyonu, ses izolasyonu ve su emicilik özellikleri test edilerek ve aynı şartlarda üretilmiş referans poliester ipliklerden dokunmuş kumaşların sonuçları ile karşılaştırılmıştır.

Perlit

Ham perlit

Tasnif edilmiş perlit

Genleştirilmiş perlit

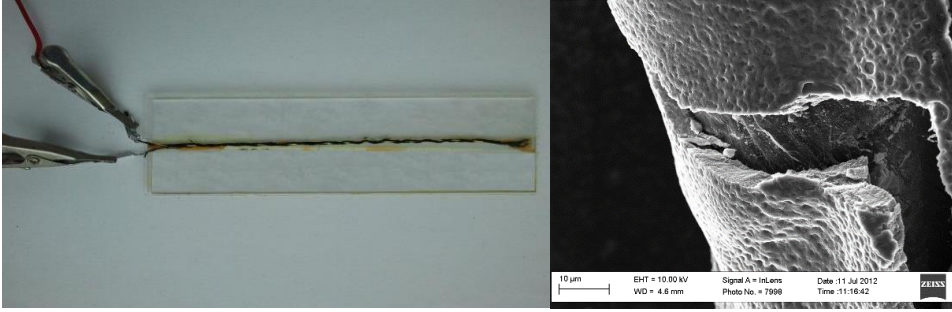
Mikronize perlit

Mansiyon- Karbon Nano Tüp İplikler ile Güneş Işığında Elektrik Enerjisi Üreten Fotovoltaik Tekstil (Solar Tekstil) Ürünlerinin Geliştirilmesi

Bu projede eğrilebilir karbon nano tüp ormanları (CNT forest) kullanarak, ışığa duyarlı boya tekniği ile güneşten elektrik enerjisi üretebilecek özel iplikler geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Projede birinci adım güneş hücrelerini meydana getiren elektrot ve karşı elektroda temel teşkil edecek karbon nano tüp (KNT) ipliğin eğrilmesidir. Elektrot yapımında kullanılacak iplik, silikon yonga yüzeyinde üretilmiş KNT ormanından lif tabakasından çekilip büküm verilerek eğrilir. İplikler TiO₂ kaplama, ısıtma işlemi ve ışığa duyarlı boya aplikasyonu ile fotoelektroda dönüştürülür. Karşı elektrot ile bir araya getirilen fotoelektrot, içi elektrolit dolu saydam bir paket içine yerleştirilerek güneş hücresi tamamlanır (Şekil 1). Bu yöntemle literatürde bilinen en verimli esnek DSSC güneş hücresinin iki katı PCE (%4.67) değeri elde edilmiş bulunmaktadır.

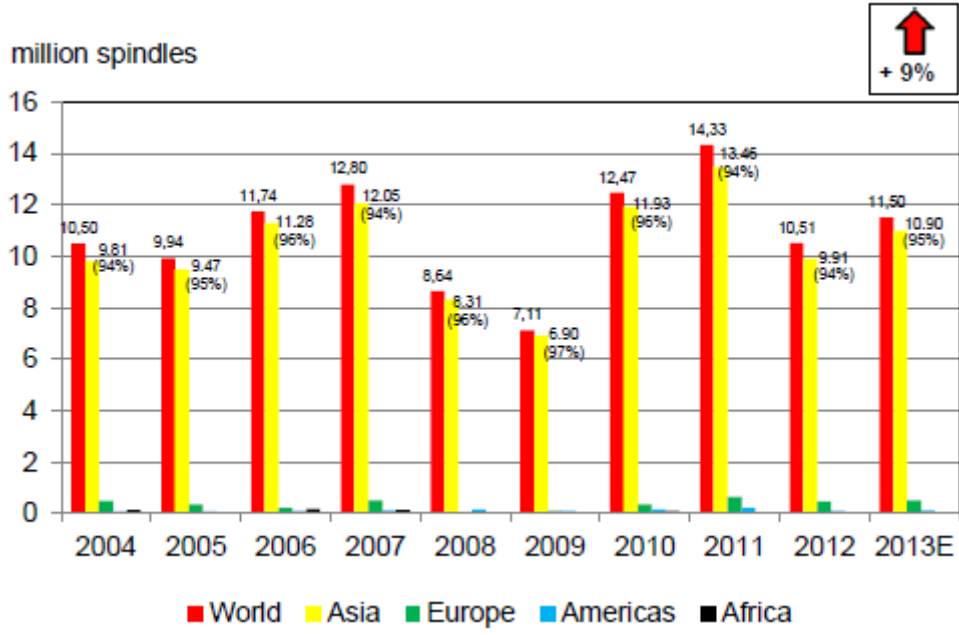
Şekil 1: Karbon nanotüp esaslı solar iplik ve SEM görüntüsü

ITMF Genel Direktörü Dr. Christian Schindler 2004-2013 yılları arasındaki **Uluslararası Tekstil Makineleri Sevkiyat İstatistikleri** çalışmasının sonuçlarını sunmuş ve değerlendirmelerde bulunmuştur. **Sunumda dikkat çeken noktalar;**

- 2004-2013 yılları arasında dünyada gerçekleşen kısa elyaf iğ sevkiyatı 2011 yılında en yüksek düzeye ulaşmıştır (14,33 milyon iğ). 2011 yılında keskin bir düşüş kaydederek 10,51 milyon iğ gerileyen iğ yatırımları 2013 yılında bir önceki yıla göre %9 oranında bir artışla 11,50 milyon seviyelerine ulaşmıştır (Grafik 1).

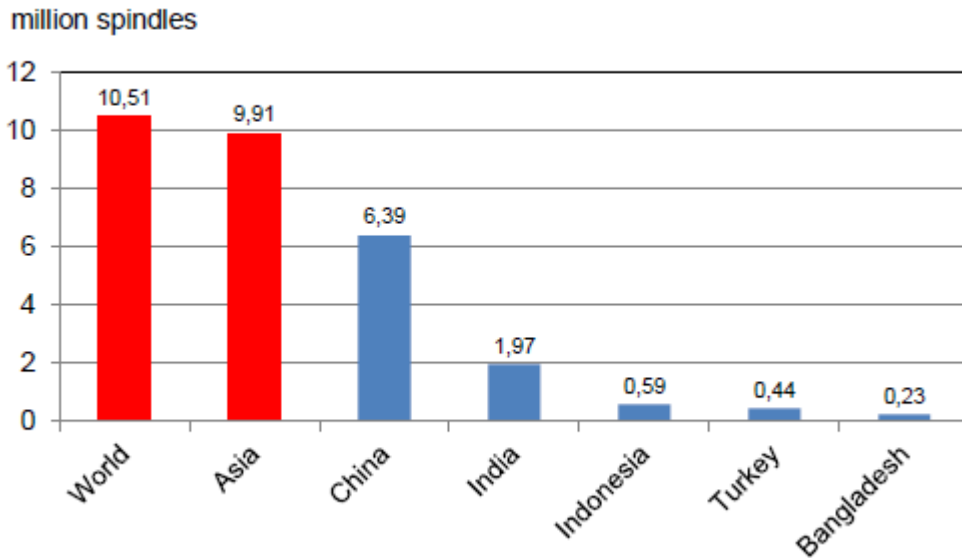
Grafik 1: Kısa Elyaf İğ Sevkiyatı 2004- 2013

- 2012 yılında kısa elyaf iğ alanında en büyük yatırımcı ülkeler olarak; Çin(6,39 milyon iğ) , Hindistan (1,97 milyon iğ), Endonezya (0,59 milyon iğ), Türkiye (0,44 milyon iğ), Bangladeş (0,23 milyon iğ), ve görülmektedir (Grafik 2).

Grafik 2: Kısa Elyaf İğ Yatırımları 2012

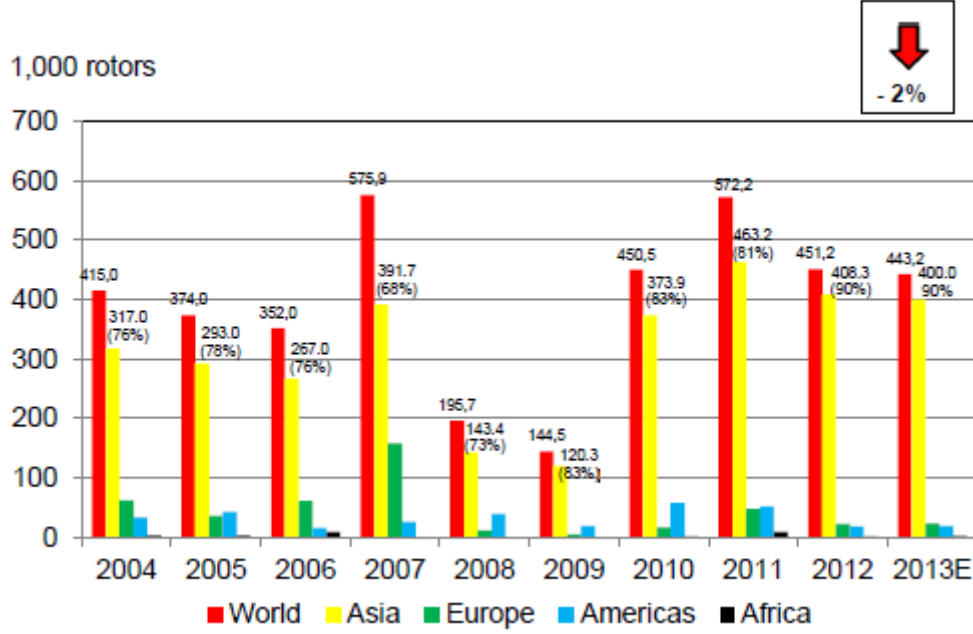
5 Büyük Yatırımcı

- Open-end rotor alanında, dünyada gerçekleşen yatırımlar, 2004 yılındaki toplam 415.000 rotordan 2007 yılında 575.900 rotora kadar yükselmiş, 2008-09 yıllarında yaşanan %75'lik düşüşten sonra, 2010 yılında yükselişe geçmiş ve 2013 yılında 443.200 rotorluk yatırım yapılmıştır. (Grafik 3).

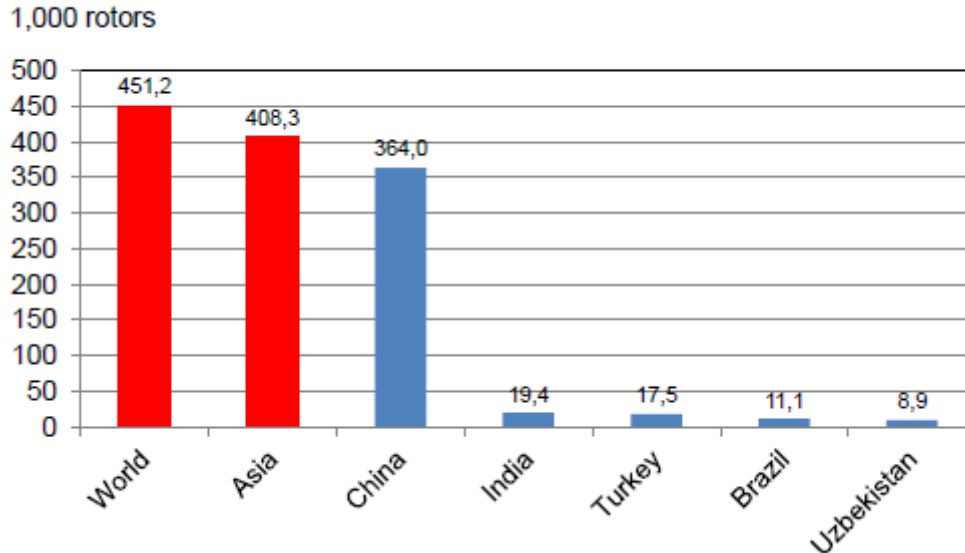
Grafik 3: Open-End Rotor Sevkiyatı 2004-2013

- Sadece 2012 yılına bakıldığında, open-end rotor alanında en büyük 5 yatırımcı ülke Çin (364.000 rotor), Hindistan (19.400 rotor), Türkiye (17.500 rotor), Brezilya (11.100 rotor), Özbekistan (8.900 rotor) ve (Grafik 4).

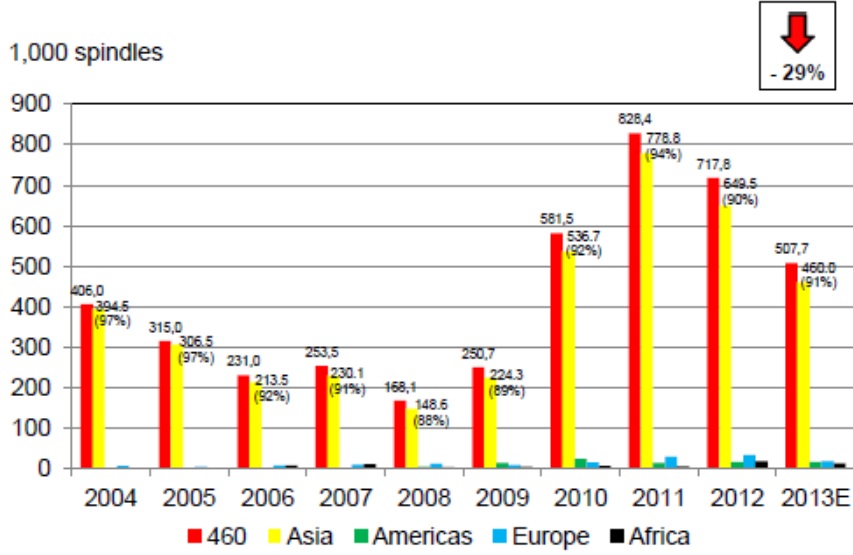
Grafik 4: Open-end Rotor Yatırımları 2012

5 Büyük Yatırımcı

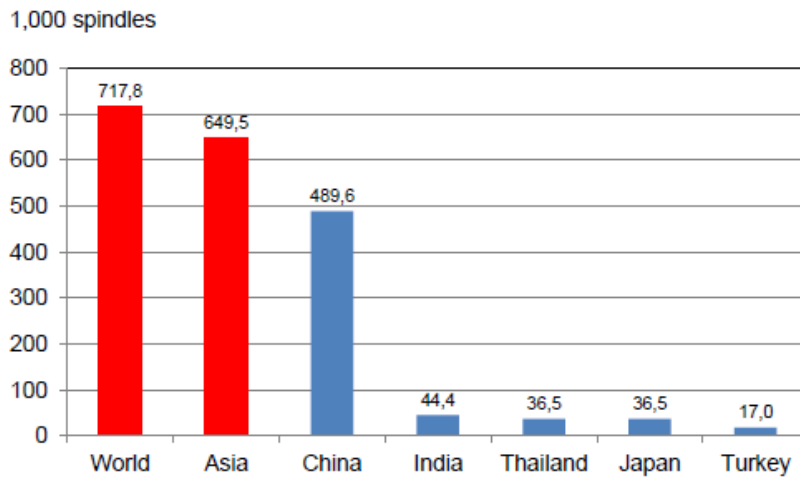
- Dünyada 2004-2013 yılları arasında gerçekleşen tekstürizasyon işleri sevkiyatı, 2004 yılında 406.000 iken, 2010 yılında bir önceki yıla kıyasla %132 oranında artışla 581.500 iş ulaşmış, 2011 yılında 828.400 iş ile maksimum seviyeye ulaşmıştır. 2013 yılına gelindiğinde bu yatırımlar bir önceki yıla göre %29 azalarak 507.700 iş seviyelerinde seyretmiştir.(Grafik 5).

Grafik 5: Tekstürizasyon İş Sevkiyatı 2004-2013

- 2012 yılında tekstürizasyon işlerine yatırım yapan ülkeler arasında en büyük 5 ülke Çin (489.600 iş), Hindistan (44.400 iş), Tayland(36.500 iş) , Japonya(36.500 iş), Türkiye (17.000 iş) (Grafik 6).

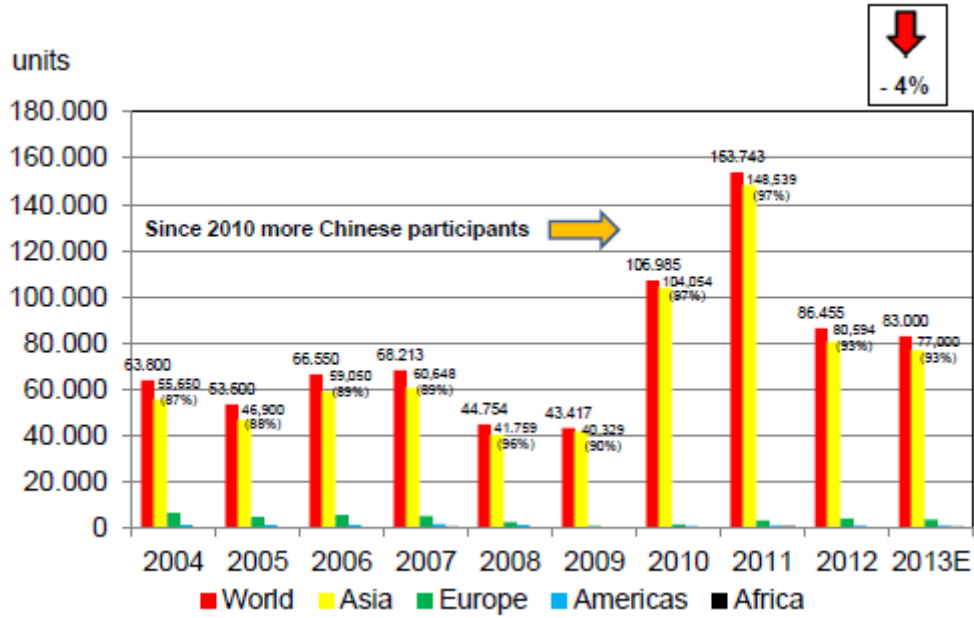
**Grafik 6: Tekstürizasyon İş Yatırımları 2012-
5 Büyük Yatırımcı**

- Dokuma sektöründe, mekiksiz tezgah sevkiyatı irdelendiğinde, dünya toplam yatırımlarının 2004 yılında 63.800 tezgah olduğu, yıllar içinde artıp azaldığı ve kriz sonrasında %146 oranında artış

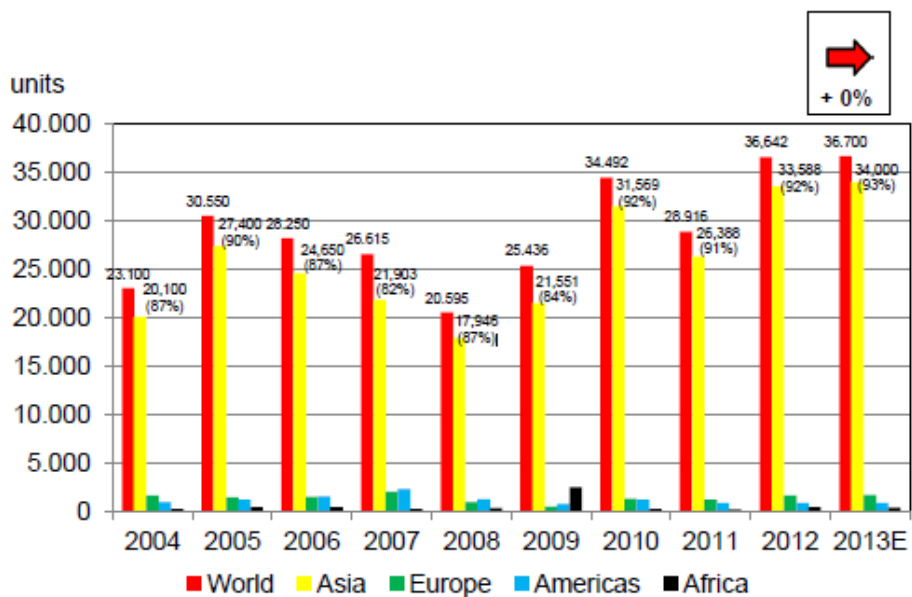
kaydederek 106.985 tezgaha ulaştığı görülmüştür. 2011 yılında maksimum seviyeye(153.743 tezgah) ulaşan bu yatırımlar 2013 yılında 83.000 seviyelerinde seyretmiştir. (Grafik 7).

Grafik 7: Mekiksiz Dokuma Tezgah Sevkiyatı 2004-2013

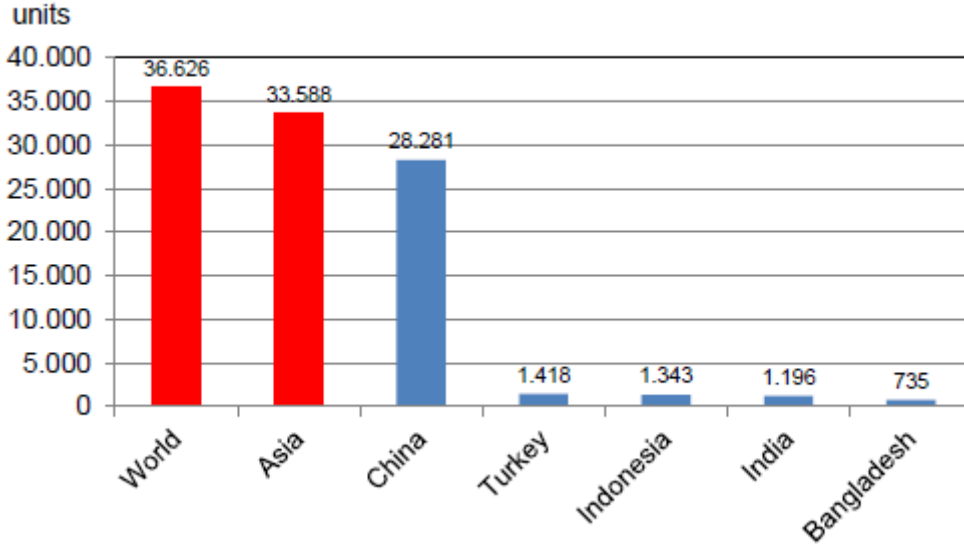
- Yuvarlak örme makineleri alanında 2004-2013 yılları arasındaki gelişime bakıldığında, makine yatırımı kriz sonrası %35 oranında artışla 34.492 adet olmuştur. 2013 yılına gelindiğinde geçen seneye göre değişiklik göstermeyen bu yatırımlar 36.700 adet seviyesinde kalmıştır (Grafik 8).

Grafik 8 : Yuvarlak Örme Makine Sevkiyatı 2004-2013

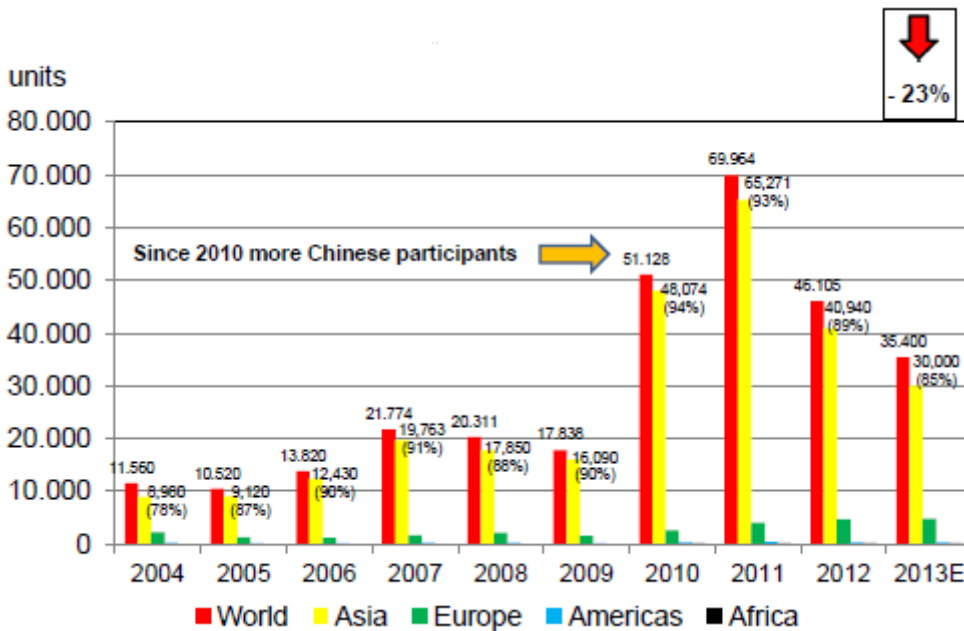
- 2004 yılından itibaren, Çin'in yuvarlak örme makineleri yıllık yatırımları içerisindeki payı %70'ler civarındadır. 2012 yılında en büyük 5 yatırımcı ülke Çin (28.281), Türkiye(1418), Endonezya (1.343), Hindistan (1.196), Bangladeş(735) (Grafik 9).

**Grafik 9: Yuvarlak Örme Makine Yatırımları 2012-
5 Büyük Yatırımcı**

- Elektronik düz örme makineleri alanında 2004-2013 yılları arasındaki sevkياتın gelişimine bakıldığında, kriz sonrası toparlanan yatırımlar 2011 yılında maksimum seviyeye ulaşmış ve 69.964 adet makine yatırımı kaydedilmiştir. 2013 yılında bir önceki yıla göre %23 oranında yatırımlarda azalma görülmüş ve 36.400 adet yatırım gerçekleşmiştir. (Grafik 10).

Grafik 10: Düz Örme Makine Sevkiyatı 2004-2013

RÖPORTAJ

ANNA SOBCZAK: Türkiye'nin yaratıcı gücü tarihi ve kültürel mirasında

*Türk tekstil sektörünün, yeni endüstriyel ortaklıklar kurma, Avrupa ve Akdeniz alanında daha iyi işlere imza atmaları zamanıdır.

Avrupa Birliği Komisyonu Yatırımlar ve Sanayi Genel Müdürlüğü Tekstil, Moda, Desen ve Yaratıcılık Sanayileri Bölümü Uzmanı Anna Sobczak, IITAS 2014- 13. Uluslararası Tekstil ve Hazır Giyim Sempozyumu'nun ilgi çeken üç yabancı konuşmacısından biri oldu. AB'de tekstil sektörünün gelişimi hakkında yaptığı sunumla dikkatleri toplayan Sobczak ile Tekstil İşveren Dergisi okurları için kısa bir söyleşi yaptık:

***AB penceresinden baktığımızda Türk tekstil sektörünü nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Türkiye'nin güçlü, yatay bir yapısı var. Hammadde, iplik, örgü, dokumadan hazır giyime ulaşan son aşamaya kadar çok güzel bir değer zinciri var Türkiye'nin ve bu büyük bir avantaj. Sadece geleneksel kalmıyor. Aynı zamanda hem fonksiyonel hem de inovatif ve teknolojik alanda kendisini geliştirmek için önemli bir çaba harcıyor, bu sayede çok güzel yerlere geliyor. Giderek de yükselen bir trendi var. Türkiye'de yetişen pek çok iyi moda dizaynırı var ve her biri kendi alanında çok da etkileyiciler. İstanbul önemli bir moda merkezi haline geldi. Hammaddeden tasarıma kadar gerçekten çok güzel, etkileyici şeyler sunuyor.

***Sizce Türk tekstilcilerinin global rakiplerine göre avantaj ve dezavantajları nelerdir?**

Türkiye'nin pek çok avantajı var. Özellikle coğrafik alan yani konum açısından avantajı ön plana çıkıyor. Asya ve Avrupa'ya yakınlığı, Rusya'ya yakınlığı açısından baktığımızda çok stratejik bir konuma sahip olduğunu görüyoruz. Bu, politik ve coğrafik olarak çok önemli bir avantaj olarak karşımıza çıkıyor. Ayrıca tekstil ve hazır giyim alanındaki üniversiteleri, moda okulları ve bunların bir arada çalışabilme becerileri, işbirliği içerisinde olmaları, hem bakanlıklarla hem de sanayi ile işbirliği içerisinde olmaları gerçekten önemli ve büyük bir avantaj.

Türkiye'nin neler yapabileceği konusuna bakalım. Daha fazla işbirliği için çalışması gerektiğini söyleyebilirim. Örneğin, Avrupa ülkeleriyle, özellikle komşularıyla, Akdeniz'deki ortak olduğu ülkelerle işbirliği halinde olmalı. Ayrıca ülke içerisinde üniversite, devlet, ticari birliklerin daha çok bir arada, işbirliği içerisinde çalışması güzel olacaktır. Bölgesel ve yerel alanda da bir uyum olması gerektiğini düşünüyorum.

*Türkiye'nin tekstil tasarımındaki durumu nedir? Moda, tasarım, desen yaratma konusunda Türkiye sizce neler yapmalı?

Türkiye'nin çok zengin bir kültür mirası var ve çok güzel, geleneksel dizaynları var, dizayn tarzı var. Kökenlerine ve tarihine inmesi çok yararlı bir güçtür. Bu gerçekten bir güç ve Türkiye buna sahip. Bu her zaman moda olabilecek, trend olabilecek bir güç. Burada mesela mağazada gördüğüm eşarplarda, bluzlarda, kıyafetlerdeki desenler gerçekten çok etkileyici. Dizayn konusunda Türkiye'nin tarihi ve kültürel kökenine inmesi, onun için bir imza niteliği taşıyor. Türkiye'nin bir imzası halini alıyor.

Avrupa'nın bölgesel gelişim fonunda yer verilen bir konuşmanın başlığı şu şekildeydi; 'Avrupa'nın yaratıcılığında tekstil ve hazır giyimdeki kültürel mirasın rekabetçi avantajı'. Bu başlığı, yukarıda söylediklerimi pekiştirmek için örnek veriyorum. Yaratıcılıkta kültürel miras bizim için önemli bir yer tutuyor.

Türkiye'nin genç insanlara daha çok yönelmesi, yatırım yapması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü onlar geleceği temsil ediyorlar. Genç insanların tekstil ve hazır giyim alanında üniversitelerle de çalışmalarını teşvik etmek, üniversite ortamlarını, tekstil ve hazır giyimde daha enteresan, yenilikçi ve yaratıcı bir hale getirmek gerekir. Örgü, iplik, eğirme, teknik alanları genç insanlar için daha cazip hale getirerek, gençleri oraya çekmek gerekiyor. Sanayi de bu konuda insanların ihtiyacı olanları belirleyip, ihtiyaçlara cevap verebilmek adına çalışmalı ve bakanlıklarla da işbirliği içerisinde olunmalı.

*Sizce Türkiye neden 'trend setter' denilen ülkelerin arasında yer alamıyor? Bu konuda yapmamız gerekenler sizce nelerdir?

Tüm dünya olarak ekonomik ve finansal krizler geçirdik. Tüm ülkeler, 2009'da özellikle büyük etkisini gördü krizlerin. Bu gerçeğe başa çıkabilmeliyiz, hepimiz bu gerçeği kabullenmeliyiz. Sektörümüzdeki avantajlı noktalara odaklanmalıyız. Türkiye'nin bu krize rağmen son derece başarılı bir hikâyesi var. Özellikle 2013'te, Avrupa'ya olan ihracatını tekstilde yüzde 10 oranında artırdı. Hazır giyimde ise yüzde 13 oranında bir artış var. Türkiye, Avrupa'nın 3'üncü global tedarikçisi statüsünde. Avrupa perspektifinden bakınca Türkiye tekstil ve hazır giyimi gerçekten çok başarılı gözüküyor.

Türkiye şu anda daha yaratıcı, katmadeğeri yüksek, inovatif, bilgiye dayalı endüstri haline geldi. Daha yaratıcı, moda temelli endüstrilere dayanmak, yeni yeteneklerle mümkün olacaktır. Türk tekstil sektörünün, yeni endüstriyel ortaklıklar kurma, Avrupa ve Akdeniz alanında daha iyi işlere imza atmaları zamanıdır.

Tekstil İşveren Dergisi'nin okurlarına vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Türk tekstil sanayisindeki insanları çok işbirlikçi, diyalogları yüksek olarak görüyorum. Bizlerle de diyalogları çok iyi. Hem sosyal diyalog açısından hem de yetenek gelişimi konularında son derece gelişim gösteriyorlar. Çok aktifler. Avrupa'da ve Akdeniz'deki işbirliklerimiz de çok aktif bir şekilde devam ediyor. Üniversiteler, ev tekstili ve tasarım alanlarında çok gelişiyor. O yüzden Türk tekstil sektörüne değer katan herkese bu aktif çalışmalardan dolayı çok teşekkür ediyoruz. İşbirliklerimizin devam edeceğini ve daha nice 20-25 yıllara imza atacağımızı umut ediyorum.

Bilgilerinize sunarız.

Mine Şenkul Ergüven

Ceren Ermis

Çiğdem Yıldız